

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/265/2021
Identifikačné číslo spisu: 2316207506
Dátum vydania rozhodnutia: 17.08.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2316207506.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD., a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu M. Q., bývajúceho v Š., W. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou LUKAJKA&PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Jesenského 7713/12, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Jozef Lukajka, PhD., proti žalovanému V. S., bývajúcemu v Š. XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou BĀNOS & KOŠŪTOVÁ s. r. o., so sídlom v Galante, Hlavná 979/23, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Košútová, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 15C/191/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 3. septembra 2020 sp.zn. 11Co/237/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. mája 2019 č.k. 15C/191/2016-322 rozhodol, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to tak, že dňa 21. septembra 2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce Šintava sa na adresu žalobcu vyjadril nasledovne : „si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80.000,- Sk, bol načierno napojený na čističku odpadových vôd a 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o.“(výrok I.). Uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce Šintava, ktoré sa bude konať po právoplatnosti rozsudku v znení uvedenom vo výroku rozhodnutia (výrok II.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.) a žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že mal za preukázaný zásah do osobnosti žalobcu (§ 11 Občianskeho zákonníka, ďalej len „OZ“) spočívajúci v nepravdivých informáciách (podľa výrokovvej časti pzn. dovolacieho súdu) uvedených žalovaným na osobu žalobcu na zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré boli spôsobilé znížiť vážnosť žalobcu ako bývalého starostu obce Šintava. Žalovanému uložil povinnosť sa za nepravdivé, difamujúce výroky

ospravedlniť rovnakou formou, akou došlo k neoprávnenému zásahu (§ 13 ods. 1 OZ). Intenzita ujmy žalobcu a obsah nepravdivých výrokov však neodôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Samotné ospravedlnenie v tomto prípade považoval súd prvej inštancie za postačujúce na odstránenie následkov neoprávnených zásahov a preto žalobu v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy zamietol. Pokiaľ však išlo o ďalšie výroky, ktoré odzneli na zasadnutí obecného zastupiteľstva, uviedol, že tieto vyjadrenia bolo potrebné posudzovať ako súčasť politického boja, ktorého účastníkmi sú povinní strpieť vyššiu mieru dohľadu a kritickejšie výroky, niekedy až hyperbolické zvýšené hodnotenie ich krokov. Výroky smerované na osobu žalobcu neboli hodnotením jeho ako fyzickej osoby, ale ako osoby zastávajúcej v obci funkciu starostu v predchádzajúcom období, ktorého činnosť preto podliehala zvýšenej kontrole, z tohto dôvodu aj miera kritiky, ktorú musel žalobca zniesť bola väčšia. V tejto časti konanie žalobcu vo funkcii starostu súd prvej inštancie vyhodnotil síce nie ako nezákonné ale prinajmenšom neštandardné, nie v súlade s dobrými mravmi, pričom samotné ostatné výroky prezentované žalovaným neboli výroky apriori nepravdivými, preto vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu aj žalovaného rozsudkom z 3. septembra 2020 sp.zn. 11Co/237/2019, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1, 2 CSP) [výrok I.] a vo výroku III. zmenil tak, že žalovaný neoprávnené zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to tak, že dňa 21. septembra 2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce Šintava sa na adresu žalobcu vyjadril nasledovne: „v čase keď bol starostom, prišiel o veľký biznis a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu el. energie, - v dobe, keď bol starostom sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk, - v období keď bol starostom sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk, - v dobe, keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za 200.000,- Sk“. Žalovanému uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce Šintava, ktoré sa bude konať po právoplatnosti rozsudku v znení uvedenom vo výroku II. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Žalovanému uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj po právoplatnosti rozsudku v znení uvedenom vo výroku II. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Vo zvyšnej zamietajúcej časti napadnutý rozsudok potvrdil. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, 2 CSP). K odvolacej námietke žalovaného, že svoje vyjadrenie „o kosení ihriska, nepovedal v takej formulácii, ako to súd prvej inštancie uvádza vo výroku rozhodnutia, odvolací súd uviedol, že nie je dôvodom pre zamietnutie žaloby nepresná formulácia vysloveného výroku súdom. Presná formulácia povinnosti, ktorá sa má plniť, je totiž na súde samom. Nie je vylúčené, aby súd preformuloval navrhovaný petit žaloby, pokiaľ nepostupuje v rozpore so zásadou ne ultra petitem (§ 216 CSP). Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že výraz „zobral“ a „fakturoval“, zmení význam predneseného výroku. Odvolací súd ďalej ustálil, že všetky v žalobe označené výroky žalovaného sú svojím charakterom skutkové tvrdenia, poukazujúce na konkrétne i keď nepravdivé skutočnosti, ku ktorým došlo v období, kedy žalobca zastával funkciu starostu obce. Zároveň všetky tieto výroky mali spôsobilosť pôsobiť difamačne. Vykonané dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť ani jedného z označených výrokov. Zdôraznil, že v čase, kedy žalovaný tieto výroky uviedol, bol už niekoľko rokov vo funkcii starostu, mal prístup ku všetkým potrebným zdrojom informácií a preto si musel byť vedomý nepravdivosti svojich tvrdení, alebo nevyvinul dostatočné úsilie k overeniu ich pravdivosti. Žalobca sa pritom nemal možnosť proti útokom žalovaného brániť, keďže mu žalovaný na zasadnutí neudelil slovo. Následné správanie sa žalobcu na zasadnutí tak odvolací súd vyhodnotil nie ako provokáciu, ale jedinou možnosť obrany. Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že nešlo o prekročenie rámca prípustnej kritiky hospodárenia obce. Šírenie pravdivých informácií z verejnej sféry má prednosť pred právom na ochranu osobnosti. V danom prípade sa výroky síce dotýkali obdobia, kedy žalobca pôsobil ako starosta obce a vzťahovali sa na výkon jeho funkcie, avšak žalovaný v tomto konaní nepreukázal ich pravdivosť. Namiesto vecného vysporiadania sa žalovaného s týmto problémom stálo v popredí očierňovanie žalobcu, ktoré odvolací súd nepovažoval za súčasť politického boja, pretože žalobca bol politicky neaktívny už niekoľko rokov. Odvolací súd tak vyhodnotil konanie žalovaného ako motivované dominantne túžbou poškodiť difamovanú osobu, keďže si predostierané informácie neoveril

a poskytol ich bezohľadne. Preto odvolací súd po zvážení výrokov žalovaného, ako aj miery akceptovateľnosti v rámci zvolených výrazov a s prihliadnutím na súvislosti, dospel k záveru, že boli spôsobilé zasiahnuť do osobnosti žalobcu neprípustným spôsobom. Z tohto dôvodu zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výroku a uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa za ne dvoma z troch požadovaných spôsobov. Tretí spôsob ospravedlnenia prostredníctvom internetového spravodaja zamietol z dôvodu, že takýto žalobný petit by bol nevykonateľný, keďže ide o súkromné internetové noviny, žalovaný nie je vydavateľom tohto internetového portálu a nie je spôsobilý splniť povinnosť pre nedostatok svojich rozhodovacích a technických podmienok. Ďalej uviedol, že táto výhrada však neobstojí vo vzťahu k časopisu Šintavský spravodaj, ktorý je vydávaný Obcou Šintava a zverejňuje záležitosti týkajúce sa obce vrátane príspevkov čitateľov a občanov, pričom ospravedlnenie v tejto veci sa nepochybne týka obecných záležitostí. Vo zvyšku vrátane nepriznania nemajetkovej ujmy sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a preto ho ako vecne správne potvrdil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výrok I. a II. súdu prvej inštancie a zmenil výrok III. v časti konštatujúcej neoprávnený zásah a uloženia povinnosti ospravedlnenia žalovanému, ako aj proti výroku IV., podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje žiadne odôvodnenie vo vzťahu k posúdeniu pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a pasívnej vecnej legitímácie obce ako právnickej osoby. Nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia videl tiež v otázke vykonateľnosti a to v rozsahu, v ktorom ukladá žalovanému povinnosť ospravedlniť sa na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Výtýkal odvolaciemu súdu, že jeho skutkový záver o motivácii konania dovolateľa túžbou poškodiť žalobcu nemal skutkový základ, resp. k tomuto záveru nedospel procesne prípustným spôsobom, takýto postup vykazuje znaky svojvôle. Zároveň dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a to napriek zisteniu, že sporné vyjadrenia predniesol na obecnom zastupiteľstve ako vtedajší starosta obce pri výkone funkcie. Poukázal na právnu vetu judikátu R 128/2014, v zmysle ktorej sa neoprávneného zásahu dopustila obec ako právnická osoba a žalovaný nie je v spore pasívne vecne legitímovaný. Odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zdôvodnil aj odkazom na R 75/2015. V rámci argumentácie nesprávneho právneho posúdenia dovolateľ uviedol, že odvolací súd dospel k záveru o zásahu do práv žalobcu aj výkonom, že „si za kosenie ihriska v dobe pol roka fakturoval sumu 80.000,- Sk“ hoci tento výrok v uvedenej formulácii vôbec nepovedal a na tento argument uvedený v odvolaní nereagoval. Rozhodnutie označil za nevykonateľné v časti, v ktorej ukladá povinnosť žalovanému ospravedlniť sa na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva/v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj, nakoľko ustanovenie § 12 ods. 9 druhá veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoOZ“) explicitne stanovuje, že v prípade obyvateľa obce je na rozhodnutí starostu obce alebo obecného zastupiteľstva, či na daný účel udelí slovo obyvateľovi obce. Žalovaný v súčasnosti nie je starostom obce ani poslancom zastupiteľstva, preto splnenie uloženej povinnosti je závislé nie na ňom, ale na tretích osobách. Rovnako uložená povinnosť ospravedlniť sa v časopise nie je v moci žalovaného, ale tretích osôb. Preto bola aj otázka vykonateľnosti uloženej povinnosti ospravedlniť sa posúdená odvolacím súdom nesprávne, pričom právna otázka, či je táto povinnosť vykonateľná alebo nie, nebola vyriešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, čo zakladá prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ako ďalšiu dovolaciu otázku neriešenú v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu označil dovolateľ: „či osoba verejne činná, vykonávajúca funkciu starostu, je povinná z hľadiska práva na ochranu osobnosti zniesť väčšiu mieru kritiky ako bežný občan len v čase výkonu funkcie, a nie aj po zániku funkcie, ak sa vyjadrenia, kritika týkajú predchádzajúcej činnosti tejto osoby, vykonanej pri výkone verejnej funkcie.“ Odvolací súd na túto otázku v rozhodnutí odpovedal tak, že osoba je povinná zniesť vyššiu mieru kritiky len počas výkonu funkcie a nie aj po nej, hoci sú v danej chvíli vyjadrenia spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti týkajúce sa práve predchádzajúcej činnosti tejto osoby vykonanej pri výkone verejnej funkcie. Takáto ochrana bývalých verejných funkcionárov nevyplýva ani z príslušnej judikatúry EŠLP. Z uvedených dôvodov navrhol zrušenie rozsudku odvolacieho súdu v napadnutých častiach ako aj potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žiadal priznať mu náhradu trov konania základného i dovolacieho. Zároveň podal návrh

na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v prípade žalovaného nešlo o konanie obce, ale o jeho exces z rámca činnosti starostu obce a preto žalovaný nemôže preniesť zodpovednosť za svoje výroky na obec. Nepravdivé tvrdenia žalovaný síce uviedol na zasadnutí obecného zastupiteľstva, avšak nie na základe poverenia alebo odsúhlasenia zastupiteľstvom. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za dostatočne odôvodnené s poukazom na bod 18 rozsudku súdu prvej inštancie a bod 20 napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. K námietkam nevykonateľnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalovaný má možnosť požiadať poslancov obce o zaradenie jemu určenej povinnosti do bodu programu a taktiež má možnosť požiadať o priestor u vydavateľa Šintavského spravodaja. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalovaného, že jeho vyjadrenia boli prednesené na činnosť žalobcu ako komunálneho politika, pretože komunálnu politiku žalobca v čase výrokov žalovaného nevykonával už takmer 6 rokov a pokiaľ mali byť posúdené ako útok na „politického rivala“, v takom prípade boli cieľené zámerne s plným vedomím žalovaného, že nie sú pravdivé, ale určené na diskreditáciu a zneváženie osoby žalobcu ako takej. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje žiadne odôvodnenie vo vzťahu k posúdeniu pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní. Podľa jeho názoru nie je v konaní pasívne legitimovaný on, ale obec ako právnická osoba, v mene ktorej sporné vyjadrenia predniesol ako starosta obce na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

10. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú

splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

10.1 O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

10.2 Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

10.3 Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10, 9 Cdo 248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

11. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil a zaoberal sa všetkými podstatnými odvolacími argumentami strán.

12. Pokiaľ ide o námietku dovolateľa, že odvolací súd sa nevyjadril k otázke jeho pasívnej vecnej legitímácie, k tomu dovolací súd uvádza, že podľa obsahu spisu odvolací súd vo veci rozhodoval na základe odvolania žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom však žalovaný nenamietal nesprávnosť právneho záveru posúdenia otázky jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore za situácie, že už súd prvej inštancie dospel k záveru o existencii jeho pasívnej legitímácie v spore, keď žalobe čiastočne vyhovel. Odvolací súd, ktorý bol v zmysle § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi, preto nemal ani dôvod v odôvodnení svojho rozhodnutia osobitne zaujať k tejto právnej otázke svoje stanovisko. Samotná skutočnosť, že konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel, znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitímovaný, pričom nie je nevyhnuté, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne (*expressis verbis*) konštatoval. Ak žalovaný v spore nenamietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie a jeho obrana spočíva v tvrdení, že pasívne vecne legitímované sú aj iné subjekty, musí túto skutočnosť jednoznačne tvrdiť a na jej preukázanie predložiť dôkazy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 191/2018 z 13. novembra 2018, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Pokiaľ tak dovolateľ neurobil a v priebehu základného konania nedostatok svojej pasívnej legitímácie v spore nenamietal, hoci mu v tom nič nebránilo, sám sa zbavil možnosti preskúmania tejto námietky odvolacím súdom. Pasivita žalovaného v základnom konaní tak potom nemôže viesť k založeniu oprávnenosti námietky nedostatku v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. Dovolateľ tiež namietal, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie vo vzťahu k otázke vykonateľnosti uloženej povinnosti ospravedlniť sa na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Uvedená námietka je však v rozpore s obsahom odôvodnenia odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd sa

touto odvolacou námietskou žalovaného výslovne zaoberal a odpovedal na ňu v bode 34 svojho rozhodnutia. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného a v súlade s jeho právnym nazeraním na spor, ale len to, že neodôvodnil svoje rozhodnutie procesne uspokojivým spôsobom.

14. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalovaný sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybníť právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, vid' konštantnú judikatúru najvyššieho súdu (R 24/2017, 9Cdo/248/2021).

15. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaný nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení (vid' námietka žalovaného, že záver odvolacieho súdu o motivácii jeho konania nemá skutkový základ) a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

17. Žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

17.1 Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

17.2 Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

17.3 Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii alebo interpretácii procesných ustanovení). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

18. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietal nesprávne právne

posúdenie sporu odvolacím súdom v otázke jeho pasívnej vecnej legitímácie, ktorá mala byť vyriešená tak, že za tvrdený neoprávnený zásah zodpovedá obec ako právnická osoba a nie žalovaný ako fyzická osoba, keďže k zásahu došlo konaním žalovaného (starostu obce) v mene právnickej osoby (obce) v zmysle § 13 ods. 1) ZoOZ pri výkone funkcie - vedení zasadnutia obecného zastupiteľstva. Odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tejto otázke odôvodnil poukazom na závery rozhodnutí dovolacieho súdu sp.zn. R 128/2014 a R 75/2015.

19. Takto žalovaným zadaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo odvolaniu žalovaného vyhovie a pre ktorý bolo potvrdené ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, resp. pre ktorý odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby vo zvyšku a žalobe čiastočne vyhovel. V tomto prípade však rozhodnutie dovolacieho súdu nezáviselo na vyriešení predmetnej právnej otázky (pasívnej legitímácie žalovaného ako osoby konajúcej v mene právnickej osoby), a to z dôvodu jej neuplatnenia žalovaným v základnom konaní (a to ani v rámci podaného odvolania). Pokiaľ žalovaný nevyužil možnosť obrany námietkou nedostatku svojej pasívnej legitímácie v základnom konaní, nemôže sa úspešne domáhať preskúmania tejto právnej otázky až v dovolacom konaní.

20. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je totiž vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

21. Dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd, alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu tak byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania, v takom prípade strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, predmetná právna otázka sa nestala predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ktorý nemal možnosť v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť aj vo vzťahu k existujúcej judikatúre najvyššieho súdu. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok dovolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne).

22. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom žalovaný námietku nedostatku svojej pasívnej legitímácie zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnil v odvolacom konaní, v rámci ochrany svojich práv, hoci mu bola známa od počiatku sporu (viď skutkové okolnosti podanej žaloby), nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto dovolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť (por. 9 Cdo 69/2021).

V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak

sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (por. II. ÚS 70/2017).

23. Dovolateľ v dovolaní v rámci nesprávneho právneho posúdenia tiež namietal, že odvolací súd dospel k záveru o zásahu do práv žalobcu aj výrokom, že „si za kosenie ihriska v dobe pol roka fakturoval sumu 80.000,- Sk“, hoci tento výrok v uvedenej formulácii vôbec nepovedal a na tento argument uvedený v odvolaní odvolací súd nereagoval.

24. V tejto časti dovolania dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nevymedzil žiadnu právnu otázku, uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešení, ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutie, stanovisko, judikát najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu) od záverov, ktorého sa odvolací súd odklonil, ani nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Uviedol len, že v tejto časti odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil, čo však nezodpovedá skutočnosti. Odvolací súd sa s touto námietkou podrobne zaoberal v bode 20 svojho rozhodnutia. Žalobca touto argumentáciou vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom dovolacieho súdu, pričom ale takáto námietka je nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 9 Cdo 150/2020).

25. Dovolateľ podal dovolanie aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a položil otázku, či rozhodnutie dovolacieho súdu ukladajúce mu povinnosť ospravedlniť sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva a prostredníctvom časopisu Šintavský spravodaj je materiálne vykonateľné. Podľa jeho názoru v tejto časti napadnuté rozhodnutie nie je vykonateľné a právne posúdenie sporu odvolacím súdom v otázke uloženej povinnosti je nesprávne, pretože mu ukladá povinnosť, ktorej splnenie nie je závislé na ňom, ale na tretích osobách, pričom uvedená právna otázka vykonateľnosti takto uloženej povinnosti ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

26. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (rozhodnutia najvyššieho súdu 3Cdo/6/2017, 3Cdo/191/2017, 6Cdo/21/2017). Podľa judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

27. Dovolateľom nastolená právna otázka uloženia takej povinnosti žalovanému, ktorej splnenie nie je závislé výlučne na vôli žalovaného, ale vyžaduje súčinnosť tretích osôb, v sporoch o ochranu osobnosti, však už bola dovolacím súdom riešená (poznajúc vlastnú judikatúru „iura novit curia“ - I. ÚS 51/2020, III. ÚS 289/2017) a to konkrétne v správach najvyššieho súdu publikovaných v Zborníku najvyšších súdov č. III, vydaných SEVT Praha v roku 1980, ako „Správa o skúsenostiach z rozhodovania súdov vo veciach ochrany osobnosti podľa ustanovenia § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka“ z 31. októbra 1967 Prz 33/67 a Cpj 234/66 a ako „Správa o rozhodovaní súdov vo veciach ochrany osobnosti a

tlačových opráv“ z 18. septembra 1969 Cpj 138/69 (vid' automatizovaný systém právnych informácií ASPI). V rámci publikovaných správ z rozhodovacej činnosti najvyšší súd vyslovil nasledovné právne závery :

Vyhlasenie o nepravdivosti výroku (a s tým spojené zadost'učinenie formou ospravedlnenia) sa často ukladá kvalifikovaným spôsobom, a to napr. na verejnej schôdzi občanov alebo v miestnom rozhlase, na členskej schôdzi ZO ROH, na schôdzi úseku ROH, na domovej besede a pod. (str. 207)

Je bežné, že odstránenie následkov zásahu sa spravidla ukladá spôsobom zodpovedajúcim forme, v ktorej k zásahu došlo. Ak došlo k zásahu v tlači, volí sa pre odstránenie následkov opäť forma tlače. Forma ospravedlnenia či konštatovania nepravdivosti zásahu tlačou sa však volí aj vtedy, ak k zásahu tlačou nedošlo. (str. 207)

Nestačí uložiť žalovanému povinnosť požiadať iného občana alebo organizáciu o súčinnosť pri odstránení následkov zásahu týkajúceho sa osobnosti občana (napr. aby požiadal redakciu časopisu o uverejnenie odvolania ohľadom skôr predneseného výroku) bez toho, že by sa žalovanému uložila zodpovednosť za výsledok takejto žiadosti. (str. 211)

Ťažkosti môžu nastať, ak povinnosť uložená súdom v rozhodnutí nezáleží iba na vôli povinného, ale vyžaduje aj súčinnosť iného občana alebo organizácie (ak napr. povinnému bolo uložené, aby svoje tvrdenie odvolal v miestnom rozhlase). Pri súdnom výkone rozhodnutia takéhoto uloženého opatrenia, ktoré závisí na činnosti iného občana alebo organizácie, treba toto opatrenie vopred zabezpečiť, pretože inak povinný aj keby mal dobrú vôľu, nemohol by svoju povinnosť splniť a viedlo by to zrejme k zániku záväzku pre nemožnosť splnenia [§ 93 O.z. a § 268 ods. 1 písm. h) O.s.p.]. (str. 213)

28. Výkonateľnosť rozhodnutia podľa § 232 ods. 1 CSP je judikatúrou dovolacieho súdu ako aj odbornou literatúrou definovaná ako vlastnosť alebo stav, kedy rozhodnutie umožňuje nútené splnenie uloženej povinnosti. Predpokladom vykonateľnosti rozhodnutia je, že disponuje ako formálnou zložkou vykonateľnosti (doložka vykonateľnosti, konečnosť rozhodnutia z hľadiska podania riadneho oprávneho prostriedku), tak súčasne i materiálnou zložkou (obsahovou). Z materiálneho hľadiska je rozhodnutie vykonateľné iba vtedy, pokiaľ obsahuje dostatočnú identifikáciu subjektu oprávneného a povinného, presné vymedzenie judikovanej povinnosti z hľadiska jej obsahu i rozsahu a lehotu, v ktorej má byť táto povinnosť splnená, pokiaľ nevyplýva z právneho predpisu. Vo výroku rozsudku súdu musí byť uložená povinnosť formulovaná určito a jednoznačne, aby nevznikla pochybnosť o rozsahu uloženej povinnosti.

29. Z vyššie uvedených záverov dovolacieho súdu vyplýva, že súdna prax pripúšťala už v minulosti v sporoch o ochranu osobnosti uloženie povinnosti žalovanému odstrániť následky neoprávneného zásahu ospravedlnením sa uverejneným cestou iného tretieho subjektu nezávislého na žalovanom, prípadne na platforme nepatriacej žalovanému, nezávislej od neho. Je tomu tak preto, že v určitých prípadoch sa odstránenie následkov neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti javí ako najspravodlivejšie a najefektívnejšie spôsobom resp. na tom mieste, ako k samotnému zásahu došlo. Tak, ako je tomu aj v prejednávanej spore (zásah spôsobený na zasadnutí obecného zastupiteľstva); inými slovami takým spôsobom, ktorý bude mať rovnaký dosah z hľadiska odčinenia následkov, ako mal samotný neoprávnený zásah (uverejnenie ospravedlnenia v obecnom časopise s dosahom na rovnaký okruh ľudí). Uloženie povinnosti žalovanému spôsobom nie závislým výlučne na jeho vôli, ale vyžadujúcom súčinnosť tretích subjektov (napr. vydavateľa tlače, prevádzkovateľa rozhlasu, obecného úradu pri vyvesení na úradnú tabuľu a pod.), nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za nedostatok materiálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. Pokiaľ takto uložená povinnosť spĺňa požiadavku obsahovej určitosti, zrozumiteľnosti a jasnosti, rozhodnutie nie je možné považovať za materiálne nevykonateľné len z toho dôvodu, že žalovaný musí splniť uloženú povinnosť v súčinnosti s tretím subjektom.

29.1 Ani v prípade, že by splnenie takto uloženej povinnosti zo strany žalovaného nebolo možné z dôvodu nedostatku súčinnosti tretej osoby, táto situácia by sa neprejavila ako nedostatok materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia, ale prípadne v rámci exekučného konania, kde by zakladala právo žalovaného brániť sa proti výkonu rozhodnutia podaním návrhu na zastavenie exekúcie pre následnú nemožnosť splnenia uloženej povinnosti (§ 61k ods. 1 písm. d) zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov). Súd musí totiž uložiť povinnosť žalovanému tak, aby zodpovedal za výsledok splnenia uloženej povinnosti osobne a povinnosť môže uložiť len strane sporu.

Žalovaný tak zodpovedá za to, že urobí prejav svojej vôle v podobe ospravedlnenia a tiež za to, že ho urobí spôsobom a v lehote podľa výroku rozhodnutia súdu, t.j. v tomto prípade tak, že požiada vydavateľa obecného časopisu o uverejnenie ospravedlnenia a tým, že požiada o udelenie slova na zasadnutí obecného zastupiteľstva za účelom prednesenia svojho ospravedlnenia.

29.2 Pokiaľ odvolací súd v prejednávanej spore uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva, riadne vymedzil rozsah povinnosti žalovaného z hľadiska jeho obsahu, určitosť, miesta a času a spôsobu vykonateľnosti. Podľa ustanovenia § 12 ods. 8 ZoOB zasadnutia obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné a v zmysle ustanovenia § 12 ods. 9 veta druhá ZoOB slovo na zasadnutí môže byť udelené ktorémukoľvek obyvateľovi obce. I keď je možnosť udelenia slova občanovi len fakultatívna, žalovaný zásadne nesie zodpovednosť len za to, že sa o splnenie uloženej povinnosti reálne pokúsi a o slovo požiada. To isté platí aj vo vzťahu k povinnosti žalovaného požiadať o uverejnenie ospravedlnenia v obecnom časopise.

30. Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom položená právna otázka nie je otázkou neriešenou v praxi dovolacieho súdu, ktorej nesprávne posúdenie odvolacím súdom by zakladalo prípustnosť podaného dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Zároveň ide o právnu otázku, ktorú odvolací súd vyriešil správne a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

31. Poslednú právnu otázku v rámci namietaného nesprávneho právneho posúdenia sporu odvolacím súdom dovolateľ položil podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a to „či osoba verejne činná, vykonávajúca funkciu starostu, je povinná z hľadiska práva na ochranu osobnosti zniesť väčšiu mieru kritiky ako bežný občan len v čase výkonu funkcie, a nie aj po zániku funkcie, ak sa vyjadrenia, kritika týkajú predchádzajúcej činnosti tejto osoby, vykonanej pri výkone verejnej funkcie“. Odvolací súd túto otázku v rozhodnutí zodpovedal podľa názoru dovolateľa nesprávne tak, že osoba je povinná zniesť vyššiu mieru kritiky len počas výkonu funkcie a nie aj po nej, hoci sa vyjadrenia spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti týkajú práve predchádzajúcej činnosti tejto osoby vykonanej pri výkone verejnej funkcie.

32. Dovolací súd opäť zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b) CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

33. Z tohto pohľadu právna otázka vymedzená dovolateľom nebola pre rozhodnutie odvolacieho súdu určujúca a to z dôvodu, že odvolací súd dospel k záveru, že sporné vyjadrenia žalovaného neboli hodnotiacim úsudkom ale skutkovými tvrdeniami (viď bod 25 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) a tieto skutkové tvrdenia boli preukázané ako nepravdivé (viď bod 29 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Podstatou rozhodnutia odvolacieho súdu tak nebolo posúdenie otázky hraníc, či stupňa miery oprávnenej kritiky (hodnotiaceho úsudku) zo strany žalovaného, ktorá otázka vzhľadom na záver odvolacieho súdu, že išlo o nepravdivé skutkové tvrdenia, už neprichádzala do úvahy. Navyše ani v prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného išlo o kritiku, nastolená dovolacia otázka by pre riešenie sporu nebola relevantná s poukazom na preukázanú skutočnosť, že nebola založená na pravdivom skutkovom základe, čo z logiky vecí vylučuje následné skúmanie stupňa miery oprávnenej kritiky.

34. Dovolací súd uzatvára, že k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v danom prípade (otázka materiálnej vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia) nedošlo (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) a vo zvyšnej časti dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP dovolateľ nevymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

35. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol, a to z časti podľa § 447

písm. c) CSP a z časti podľa § 447 písm. f) CSP.

36. Vzhľadom na odmietnutie dovolania už neprichádzalo do úvahy rozhodovať o návrhu žalovaného o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP.

37. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.